

*Quadre fet a l'oli
(de principis de segle)*

ci de sastre i la botiga i va venir a viure al molí de Creixell. Home intel·ligent i enginyós, va instal·lar a la resclosa una nova maquinària que li va permetre fabricar-se electricitat, que tot just s'havia començat a imposar a les poblacions. I els veïns de Creixell van veure com s'il·luminava la casa del moliner sense espelmes ni llums d'oli ni de carbur, sinó amb una nova energia neta, uniforme i permanent. Entusiasmats, li van demanar que portés aquella il·luminació a les seves cases i als carrers. I així ho féu. Van necessitar-se tres fanals públics per enllumenar tots els vostres carrers. Les làmpades eren de 16 bugies i cada bugia volia dir el llum d'una espelma. El veïnat estava content. I llavors foren els veïns d'Ordis que li van demanar que també portés l'enllumenat a la seva vila i així ho féu. I després foren els de Garrigàs i també ho féu. Més tard foren els veïns d'Avinyonet de Puigventós i tot seguit els d'un barri de Vilanant. Cinc pobles il·luminats per la font energètica produïda a Creixell. Qui ho havia de dir que Creixell seria el centre productor d'electricitat.

El senyor Valent havia estat un pioner de la nova font energètica del segle vint i la població de Creixell una de les primeres que va fabricar-la. Una energia revolucionària i mai vista. L'impuls industrial d'aquest empresari es va veure posteriorment perjudicat pel constant increment de consum que demanava el desenvolupament modern de la vida social i econòmica de cada població i l'any 1961 va entrar en negociacions amb la societat Hidro Elèctrica de l'Empordà de Figueres a qui va traspasar tot el servei.

Quedava però, per a la història del poble, la presència compacta i massissa del seu molí i l'harmonia musical del seu salt d'aigua. Com diria el poeta, de la resclosa d'aquest veïnat van sortir dos filferros que es donaren un ardent bes i promte va brillejar una guspira i l'espai prest es va il·luminar amb una nova energia, l'electricitat, l'antorxa del progrés.

I ara, amics, que comenci la festa. Que hi hagi alegria i xerinola. Sana gresca i tabo-la. Que la xocolatada popular, que les sardanes del nostre gran Pep Ventura, que els balls i que l'arrossada, amb tragos de bon vi empordanès, ens facin més joiosos que mai i ens agermanin cada dia més. Bona festa a tothom.

Josep Ma. Bernils i Mach
Cronista Oficial de la Ciutat de Figueres